

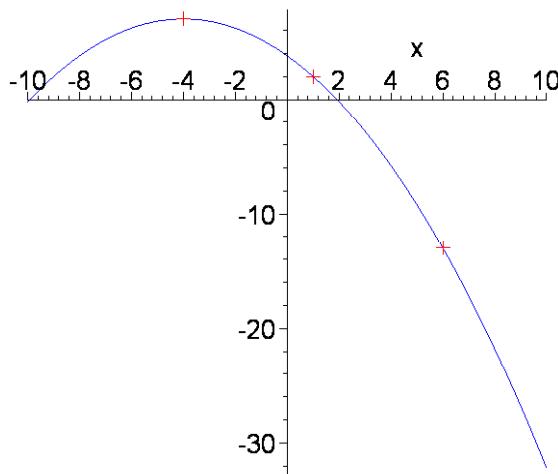
PŘÍKLAD 1: Najděte polynomickou funkci, jejíž graf prochází body $[1, 2]$, $[-4, 7]$ a $[6, -13]$.

```

[ > restart;
[ > with(linalg):
> A:=matrix([[1,1,1],[16,-4,1],[36,6,1]]);  

  B:=matrix([[2],[7],[-13]]);
    A :=  $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 16 & -4 & 1 \\ 36 & 6 & 1 \end{bmatrix}$ 
    B :=  $\begin{bmatrix} 2 \\ 7 \\ -13 \end{bmatrix}$ 
> Ai:=inverse(A);
    Ai :=  $\begin{bmatrix} -\frac{1}{25} & \frac{1}{50} & \frac{1}{50} \\ \frac{2}{25} & \frac{-7}{50} & \frac{3}{50} \\ \frac{24}{25} & \frac{3}{25} & \frac{-2}{25} \end{bmatrix}$ 
> K:=evalm(Ai.B);
    K :=  $\begin{bmatrix} -\frac{1}{5} \\ \frac{-8}{5} \\ \frac{19}{5} \end{bmatrix}$ 
> f:=unapply(K[1,1]*x^2+K[2,1]*x+K[3,1],x);
    f := x →  $-\frac{1}{5}x^2 - \frac{8}{5}x + \frac{19}{5}$ 
> Body:=[[1,2],[-4,7],[6,-13]];
    Body := [[1, 2], [-4, 7], [6, -13]]
> BodyG:=plot(Body,style=point,symbol=cross,symbolsize=30,color=red):
> PolynomG:=plot(f(x),x,color=blue):
> plots[display](PolynomG,BodyG);

```


Míra podmíněnosti matice (míra její vhodnosti pro numerické řešení) $\kappa(A)$:

```

> norm(A,1); norm(Ai,1);
      53
      27
      —
      25
> kappa(A):=evalf(norm(A,1)*norm(Ai,1));
      κ(A) := 57.24000000
  
```

Matice A je Vandermondova matice pro hodnoty x_i ; $x_1 = 1, x_2 = -4, x_3 = 6$.

```

> LinearAlgebra[VandermondeMatrix]([1,-4,6]);
      ⎡ 1   1   1 ⎤
      ⎢ 1  -4  16 ⎥
      ⎣ 1   6   36 ⎦
  
```

PŘÍKLAD 2: Proveďte interpolaci pěti bodů $[-63, 52], [-57, 83], [-78, -79], [-12, -25], [-45, 83]$ polynomem čtvrtého stupně.

```

> A:=LinearAlgebra[VandermondeMatrix]([-63,-57,-78,-12,-45]);
      ⎡ 1  -63  3969  -250047  15752961 ⎤
      ⎢ 1  -57  3249  -185193  10556001 ⎥
      ⎢ 1  -78  6084  -474552  37015056 ⎥
      ⎢ 1  -12  144   -1728    20736   ⎥
      ⎢ 1  -45  2025  -91125   4100625 ⎥
      A := ⎣
  
```

Míra podmíněnosti matice je vysoká. Při numerickém řešení může dojít k závažným chybám ve výsledných hodnotách.

```

> kappa(A):=evalf(norm(A,1)*norm(inverse(A),1));
      κ ⎡ 1  -63  3969  -250047  15752961 ⎤ ⎤ := 0.2997064875 1010
      ⎢ 1  -57  3249  -185193  10556001 ⎥ ⎥
      ⎢ 1  -78  6084  -474552  37015056 ⎥ ⎥
      ⎢ 1  -12  144   -1728    20736   ⎥ ⎥
      ⎢ 1  -45  2025  -91125   4100625 ⎥ ⎥
  
```

PŘÍKLAD 3: Ukázka špatně podmíněné soustavy (matice) [převzato z http://www.kvd.zcu.cz/materialy/numet/_numet.htm]
 Vidíme, že malé změny v koeficientech rovnic způsobily velké změny v řešení.

```

> r1_1:=2*x+6*y=8; r2_1:=2*x+6.00001*y=8.00001;
      r1_1 := 2 x + 6 y = 8
      r2_1 := 2 x + 6.00001 y = 8.00001
> Res_Soust_1:=solve([r1_1,r2_1],[x,y]);
      Res_Soust_1 := [[x = 1., y = 1.]]
> r1_2:=2*x+6*y=8; r2_2:=2*x+5.99999*y=8.00002;
      r1_2 := 2 x + 6 y = 8
      r2_2 := 2 x + 5.99999 y = 8.00002
> Res_Soust_2:=solve([r1_2,r2_2],[x,y]);
      Res_Soust_2 := [[x = 10., y = -2.]]
> A1:=linalg[genmatrix]([r1_1,r2_1],[x,y]);
      A1 :=  $\begin{bmatrix} 2 & 6 \\ 2 & 6.00001 \end{bmatrix}$ 
> kappa(A1):=evalf(norm(A1,1)*norm(inverse(A1),1));
      kappa(A1) := 0.4800010000 107
> A2:=linalg[genmatrix]([r1_2,r2_2],[x,y]);
      A2 :=  $\begin{bmatrix} 2 & 6 \\ 2 & 5.99999 \end{bmatrix}$ 
> kappa(A2):=evalf(norm(A2,1)*norm(inverse(A2),1));
      kappa(A2) := 0.4799996000 107

```

Užití Lagrangeova interpolačního polynomu k vyřešení PŘÍKLADU 1:

```

> L0:=(x-x1)*(x-x2)/((x0-x1)*(x0-x2));
      L0 :=  $\frac{(x - x1)(x - x2)}{(x0 - x1)(x0 - x2)}$ 
> L1:=(x-x2)*(x-x0)/((x1-x2)*(x1-x0));
      L1 :=  $\frac{(x - x2)(x - x0)}{(x1 - x2)(x1 - x0)}$ 
> L2:=(x-x0)*(x-x1)/((x1-x2)*(x1-x0));
      L2 :=  $\frac{(x - x0)(x - x1)}{(x1 - x2)(x1 - x0)}$ 
> x0:=1: x1:=-4: x2:=6: y0:=2: y1:=7: y2:=-13:
> L0; L1; L2;
      -  $\frac{(x + 4)(x - 6)}{25}$ 

```

```


$$\frac{(x-6)(x-1)}{50}$$


$$\frac{(x-1)(x+4)}{50}$$

> f:=unapply(simplify(L0*y0+L1*y1+L2*y2),x);
f:=x →  $\frac{1}{5}x^2 - \frac{8}{5}x + \frac{19}{5}$ 

```

PŘÍKLAD 4: Ukázka toho, jak Lagrangeův interpolační polynom osciluje mezi danými body.

Interpolujme užitím Lagrangeova polynomu (2., 4. a 10. stupne) funkci

$$f(x) = \frac{1}{1+x^2} :$$

```

> with(CurveFitting):
> f:=x->1/(1+x^2);
f:=x →  $\frac{1}{1+x^2}$ 
> L2:=PolynomialInterpolation([[-3,f(-3)],[0,f(0)],[3,f(3)]], x);
L2 :=  $-\frac{x^2}{10} + 1$ 
> L2:=PolynomialInterpolation([[-3,f(-3)],[0,f(0)],[3,f(3)]],
x,form=Lagrange);
L2 :=  $\frac{x(x-3)}{180} - \frac{(x+3)(x-3)}{9} + \frac{(x+3)x}{180}$ 
> L2:=PolynomialInterpolation([[-3,f(-3)],[0,f(0)],[3,f(3)]],
x,form=Newton);
L2 :=  $\left(-\frac{x}{10} + \frac{3}{10}\right)(x+3) + \frac{1}{10}$ 
> L4:=PolynomialInterpolation([[-3,f(-3)],[-1.5,f(-1.5)],[0,f(0)],
[1.5,f(1.5)],[3,f(3)]], x);
L4 :=  $0.03076923076x^4 + 0.2 \cdot 10^{-10}x^3 - 0.3769230767x^2 + 0.4 \cdot 10^{-9}x + 1.0000000000$ 
> L4:=PolynomialInterpolation([[-3,f(-3)],[-1.5,f(-1.5)],[0,f(0)],
[1.5,f(1.5)],[3,f(3)]], x,form=Lagrange);
L4 :=  $0.0008230452675(x+1.5)x(x-1.5)(x-3)$ 
 $- 0.01012978791(x+3)x(x-1.5)(x-3)$ 
 $+ 0.04938271605(x+3)(x+1.5)(x-1.5)(x-3)$ 
 $- 0.01012978791(x+3)(x+1.5)x(x-3)$ 
 $+ 0.0008230452675(x+3)(x+1.5)x(x-1.5)$ 

```

```

> L4:=PolynomialInterpolation([[-3,f(-3)],[-1.5,f(-1.5)],[0,f(0)],
[1.5,f(1.5)],[3,f(3)]], x,form=Newton);
L4 :=

$$((0.03076923076 x - 0.1384615384) x + 0.1076923077) (x + 1.5) + 0.1384615385) (x + 3)$$


$$+ \frac{1}{10}$$

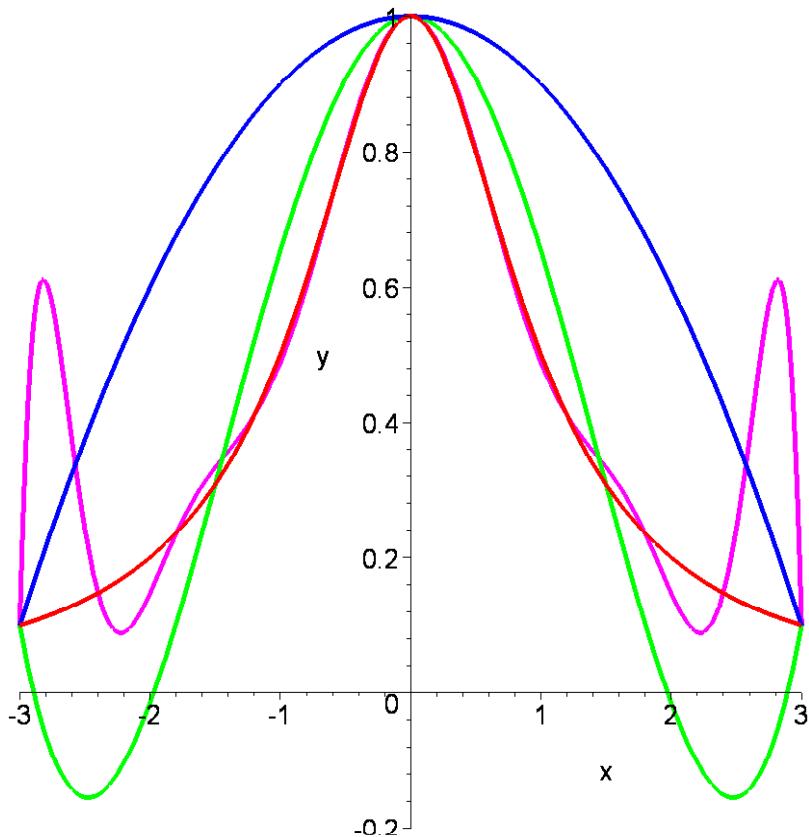
> L10:=PolynomialInterpolation([[-3,f(-3)],[-2.4,f(-2.4)],[-1.8,f(-1.8)],
[-1.2,f(-1.2)],[-0.6,f(-0.6)],[0,f(0)],[0.6,f(0.6)],[1.2,f(1.2)],
[1.8,f(1.8)],[2.4,f(2.4)],[3,f(3)]], x);
L10 := -0.001051377579 x10 + 0.27 10-10 x9 + 0.02186865370 x8 - 0.43 10-9 x7

$$- 0.1612611352 x^6 + 0.15 10^{-8} x^5 + 0.5362718757 x^4 - 0.24 10^{-8} x^3 - 0.9084551971 x^2$$


$$+ 0.2 10^{-9} x + 1.0000000001$$

> plot([f(x),L2,L4,L10],x=-3..3,y=-0.2..1,color=[red,blue,green,magenta],thickness=5);

```



```

>
>
>
>
```